

MUZEJSKI VJESNIK 6

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšek, Branimir Šimek (tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 6 — OŽUJAK 1983.

GOD. VI

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Stjepan Hajduk: Iskustva iz Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice u suradnji sa školama 3
- Marina Šimek: Neke mogućnosti suradnje učenika i arheologa 6
- Libuše Kašpar: Suradnja etnologa Gradskog muzeja Varaždin se školama 11
- Miroslav Klemm: Obrazovanje izložbama 16

MUZEJ I UDRUŽENI RAD

- Franjo Horvatić: Suradnja Muzeja grada Koprivnice i SOUR-a »Podravke« 21
- Jasna Tomičić: Udruženi rad i Gradski muzej Varaždin 25
- Vladimir Kalšan: Muzej Međimurja — Čakovec i udruženi rad Međimurja 26

MEZEOLOGIJA I ZAŠTITA

- Zorko Marković: Razmatranja o zaštiti arheoloških lokaliteta 31
- Dragutin Feletar: Dolazi vrijeme »Industrijskih muzeja« 33
- Smilja Petr-Marčec: Osnovan muzej prehrane »Podravke« 35
- Marina Šimek: Igračke u prethistoriji i antici 39
- Zoran Gregl: Osnutak muzeja u Velikom Taboru 42

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Opažanja o statističkoj obradi nalaza s arheoloških istraživanja 49
- Zoran Homen: O jednom nalazu sa križevačke ciglane 51
- Jasna Tomičić: Varaždinska brvnara 55
- Tomislav Đurić: Stare varaždinske novine u knjižnici Gradskog muzeja Varaždin 58
- Vladimir Kalšan: Kupoprodajni ugovor Eugen Feštetić — »Slavonija« dd za industriju drva u Zagrebu 64
- Josip Fluksi: Naprave za lov štetočina i gamadi 68
- Marijan Špoljar: Izložba — akcija kao forma galerijskog djelovanja 71

VIJESTI

— Dragutin Feletar: Četiri vrijedna izdanja	77
— Libuše Kašpar: Povijesne paralele hrvatske i slovenske etnologije (1848 — 1945.)	79
— Libuše Kašpar: Kongres folklorista na Hvaru	81
— Ljubica Ramušćak: III kongres Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije i Skupština saveza	82

IN MEMORIAM

— Tomislav Đurić: Umro je Josip Turković — slikar podravske ravni	87
— Dragutin Feletar: Mirko Androić (1922—1982.)	88
— Tomislav Đurić: Uz desetu obljetnicu smrti Krešimira Filića	89
AKCIJE	93

MUZEJ I ŠKOLA

— dio izlaganja s tematskog sastanka Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske, održanog u Križevcima 04. ožujka 1982. godine —

ISKUSTVA IZ ZAVIČAJNOG MUZEJA VARAŽDINSKE TOPLICE U SURADNJI SA ŠKOLAMA

Početkom veljače 1982. preuzeo sam rukovođenje i stručni rad u topličkom muzeju. Budući da sam prije toga radio u prosvjeti, prirodno je da sam se odmah počeo zanimati za suradnju muzeja sa školama. Upoznavši lokalne prosvjetarske prilike i literaturu o navedenoj problematici, sastavio sam **okružnicu** s pozivom na suradnju i uputio je svim osnovnim školama te drugim nadležnim organima općine Novi Marof. Odmah iza toga objavio sam u zagrebačkim »Školskim novinama« (br. 14 od 28. III 1972.) oveći članak »Inicijativa iz Muzeja Varaždinskih Toplica — Širom otvorena vrata suradnje«.

Obrazlažući nužnost i neophodnost te obostranu korisnost suradnje muzeja sa školama, u ovom članku naveo sam uz ostalo: »Neosporno je da umješno korištenje modernih audio-vizuelnih nastavnih pomagala čini učenicima nastavne sadržaje dostupnijim, zanimljivijim i »lakše probavljivim«. Međutim, nije potrebno dokazivati da dobro pripremljen neposredni susret s proizvodnim procesom, kazališnom predstavom, muzejsko-galerijskim izlošcima, kulturno-povijesnim i prirodnim znamenitostima i sl. može donijeti još daleko veći efekt.

U godišnje planove škola trebali bi, dakle, obavezno ući posjeti radnim organizacijama i kulturnim institucijama, ali ruka suradnje morala bi biti pružena i s druge strane, posebno od kulturnih institucija koje i danas često kojekako kubure a po sredstvima koje društvo izdvaja i po interesu javnosti za njih, još su uvijek dobrim dijelom neke vrste društvene pastorčadi.

Posebno bi ovakva suradnja dobro došla muzejima, ustanovama kojima je osnovni zadatak da sabiru, čuvaju, znanstveno obrađuju i prezentiraju javnosti predmete značajne za kulturu, prosvjetu i znanost. Još uvijek velik broj naših muzeja životari i krpari kojekako u tijesnim i nepodesnim prostorijama, uz nedovoljan broj stručnih radnika te nedostatan društveni interes i pomoć. Neki bi možda već i prestali s radom da ih ne vode ljudi kod kojih je ponekad teško razlučiti entuzijazam od fanatizma.

Svakako da bi muzeji trebali tražiti i održavati trajniju i kontinuiranu suradnju sa školama jer to nije samo dio njihove zakonom propisane osnovne djelatnosti, već bi također pridonijelo njihovoj društvenoj afirmaciji i odgajanju budućih posjetilaca a moglo bi također, makar minimalno, povećati njihove i onako skromne prihode.«

Osim okružnica koje su ponavljane uzastopno nekoliko godina, korištena je svaka prilika za kontakte s prosvjetnim radnicima, direktorima škola, prosvjetnim savjetnicima i drugim osobama koje bi mogle pomoći i utjecati na to da suradnja muzeja sa školama ne bude kampanja kratkog daha, već da preraste u plan-sku i kontinuiranu djelatnost. Školama su nuđeni konkretni programi:

- održavanje kompletnih nastavnih satova u zbirka muzeja, antičkom arheološkom kompleksu te kod drugih spomenika kulture u Varaždinskim Toplicama;
- suradnja u vezi rada grupa slobodnih aktivnosti;
- odgojno-obrazovno djelovanje u vezi spomenika kulture (na konkretnim primjerima);
- uključivanje nastavnika, učenika i roditelja u akciju evidentiranja i prikupljanja materijala koji bi mogao biti interesantan kao muzejska građa;
- pomoć kod uređenja i vođenja školskih zbirki.

U cilju popularizacije topličke antike na širem planu, objavljen je u »Školskim novinama« još jedan oveći članak (br. 36 od 6. XI. 1973.).

Permanentno se inzistiralo na tome da posjeti muzeju ne budu slučajni i epizodni, nego planirani, pripremljeni i najavljeni. Uporno smo se borili protiv »turističkih« posjeta (»učenici bi si to samo malo pogledali«) i protiv »blic« posjeta, kada je nastavnik tražio da učenici odjednom »saznaju sve« te da time budu namireni za nekoliko godina. Zahtijevali smo da posjeti budu strogo tematski, s jasno postavljenim odgojnim i obrazovnim zadacima, da kod učenika bude potrebna radna disciplina i primjerena samo-aktivnost.

Naposljetku, što smo na polju ove suradnje uspjeli postići kroz deset godina? Suradnju sa školama kao institucijama zapravo nismo uspjeli uhodati, a od svakogodišnjeg pisanja i razošiljanja okružnica već smo se umorili. Ipak smo uspjeli steći nekoliko prosvjetnih radnika — suradnika iz Varaždinskih Toplica, Novog Marofa i Varaždina koji koriste usluge ZMVT i po nekoliko puta godišnje. Osim učenika osnovnih i srednjih škola iz općine Novi Marof te povremeno iz Zagreba i drugih regija, naše usluge koristili su i neki fakulteti. Uspjeli smo postići i to (što je za nas vrlo značajno!) da se na spomenicima kulture u Varaždinskim Toplicama čine daleko manje štete i oneređenja nego prijašnjih godina. U pogledu školskih zbirki jedini je uspjeh (?) da nam je nastavnik Osnovne škole Varaždinske Toplice Antun Sopić, inače vrijedan suradnik našeg muzeja, predao najveći dio zbirke koju je

godinama prikupljao s učenicima. I to zato što u novoizgrađenom objektu »spomen-škole« za istu nije bilo mjesta. . .

Napomenimo još i to da kod rada s učenicima ne naplaćujemo naknadu, već za isto tražimo sredstva od svojeg općinskog SIZ-a za kulturu.

Uzmemo li u obzir vrlo skromne kadrovske, prostorne i (gotovo nikakve!) tehničke potencijale ZMVT, možemo (ipak) biti zadovoljni onim što smo do sada ostvarili u suradnji sa školama.

Rad s učenicima na antičkom arheološkom kompleksu u Varaždinskim Toplicama